

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 268/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, Železničná 4/A, Hlohovec, proti postupu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 14/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 14/2017. Navrhuje ústavnému súdu nálezom vysloviť porušenie jeho označených práv postupom krajského súdu v namietanom konaní, prikázať krajskému súdu konať v jeho veci bez zbytočných prietahov a priznať mu tiež primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ spolu so svojou manželkou adresoval Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) žalobu, ktorou sa domáhal proti žalovanému zaplatať špecifikovanej sumy z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Okresný súd o žalobe rozhodol 3. júna 2016 rozsudkom č. k. 14 C 171/2014-154 tak, že podanú žalobu zamietol. Sťažovateľ napadol prvostupňový rozsudok okresného súdu 18. júla 2016 odvolaním.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dôvodí, že krajský súd o podanom odvolaní v rámci namietaného konania dosiaľ nerozhodol, pričom takýto stav nečinnosti trvá už viac ako štyri roky. Uvádza, že sa ochranu svojich práv pokúsil uplatniť podaním sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej predsedovi krajského súdu, avšak bezúspešne, keďže o jej vybavení nebol ani ku dňu podania ústavnej sťažnosti upovedomený. V uvedenom postupe krajského súdu vidí porušenie svojich označených práv. V rámci svojej argumentácie dôvodí, že sa jeho právna vec nevyznačuje právnou a ani faktickou zložitou vecí, ktorá by odôvodňovala doterajšiu neprimeranú dĺžku rozhodovania. Takisto dodáva, že svojím správaním ako účastník konania k jeho zbytočnému predĺženiu nijako neprispel.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v namietanom konaní, a to v dôsledku jeho nečinnosti.

5. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 245/2019).

6. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012, III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 245/2019). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08, III. ÚS 154/2018, II. ÚS 245/2019) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

7. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na relevantné skutočnosti, ktoré zistil jednak z ústavnej sťažnosti, ďalej tiež na základe súčinnosti poskytnutej zo strany okresného súdu, ako aj z vlastnej činnosti. Rozsudok okresného súdu z 3. júna 2016 napadol sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu odvolaním, a to 18. júla 2016. Právny zástupca sťažovateľa v čase, keď sa vec sťažovateľa už nachádzala v štádiu odvolacieho konania vedeného pred krajským súdom adresoval 3. januára 2018 okresnému súdu oznámenie o ukončení zastupovania sťažovateľa v označenej veci, ktoré rovnako adresoval aj sťažovateľovi, ktorý si však predmetné oznámenie neprevzal.

O podanom odvolaní bolo krajským súdom rozhodnuté rozsudkom z 11. novembra 2020, ktorým krajský súd napadnutý prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil. Predmetný rozsudok krajského súdu bol doručený bývalému právnenému zástupcovi sťažovateľa, ktorý následne adresoval 22. decembra 2020 okresnému súdu oznámenie, že sťažovateľ a v uvedenej veci už nezastupuje a tiež podnet na opravu označeného rozhodnutia. Na základe uvedeného vydal krajský súd 28. apríla 2021 opravné uznesenie, ktorým v záhlaví rozsudku na strane sťažovateľa vypustil označenie (bývalého) právneho zástupcu sťažovateľa.

8. Ústavný súd je toho názoru, že si krajský súd z hľadiska požiadavky odstránenia stavu právnej neistoty svoju úlohu v rámci odvolacieho konania splnil vydaním potvrdzujúceho rozsudku z 11. novembra 2020, na základe čoho sa prvostupňové rozhodnutie stalo právoplatným. Sťažovateľ, ktorý sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k namietanému konaniu krajského súdu, sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátil v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému konaniu krajského súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne pozri III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019). Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že odvolací rozsudok nebol zrejme v čase podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľovi doručený, keďže došlo k jeho doručeniu iba bývalému právnenému zástupcovi sťažovateľa. Túto okolnosť však nemožno v žiadnom prípade pričítať na vrub krajskému súdu, keďže tento nebol v aktuálnom čase o zániku právneho zastúpenia sťažovateľa náležite informovaný (oznámenie bolo totiž v čase, keď sa vec sťažovateľa preukázateľne nachádzala v konaní pred krajským súdom ako súdom odvolacím, zaslané iba okresnému súdu) a z tohto dôvodu uviedol krajský súd vo svojom rozhodnutí nesprávny údaj o právnom zastúpení sťažovateľa, ktorý údaj následne spôsobil doručenie rozhodnutia mimo rúk sťažovateľa. Pasivita na strane sťažovateľa, ktorý je ako účastník konania povinný všeobecný súd o zmenách v zastúpení podľa § 92 ods. 3 Civilného sporového poriadku predpisov informovať, spôsobila narušenie plynulosti postupu konania vo fáze doručovania rozhodnutia.

9. Na základe uvedeného námietku porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v namietanom konaní ústavný súd kvalifikuje ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a ďalšími sťažovateľom uplatnenými návrhmi sa už ďalej nezaoberal.

10. Preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu